

Герман

und

Монгол

Svenja Rehse M.A.

Агуулга

I. BIZ Deutschland – АМТ Герман

Танилцуулга, тайлбар

II. Ажил мэргэжлийн мэдээллийн Жишиг төв

- a) Ерөнхий мэдээлэл
- b) АМТ нээхэд тавигдах шаардлага

III. АМТ-ын танилцуулга видео

IV. СИС үзэж, тайлбарлах

1. BIZ Deutschland буюу Германы АМТ

Танилцуулга, тайлбар

Холбооны улсын хөдөлмөрийн агентур, түүний зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа

Нэгдсэн

- Төв нь Nuernberg/Ньюрнберг хотод байна

Байршил

- 10 мужид

Холбоо

- 156 хөдөлмөрийн агентур/хөдөлмөрийн хэлтэс
- Бүрэн үүргээр ажиллана
- BIZ буюу AMT (Анхны AMT 1970 онд байгуулагдан, ажиллаж байна)
- 604 салбар байгууллага
- Суурь үйлчилгээ
- BIZ Mobil – AMT сүлжээ

ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

ЗОРИЛГО: “Ажил хөдөлмөрийн амжилтанд хүргэх, чиглүүлэх, гарц болох”

Уриа: сургууль-/мэргэжил-/мэргэшил-сургууль хаялтаас урьдчилан сэргийлэх, багасгах → мэргэжил сонгол нь цаг, мөнгө, хүч юм

СТРАТЕГИ: Мэдээлэл өгөх, чиглүүлэх, зөвлөх болон

“ТОХИРОМЖИТ” - буюу нүдээ олсон зуучлал

ҮЙЛЧИЛГЭЭ: сайн дурын, үнэгүй, саармаг, хүндлэлтэй болон итгэл төрүүлэхүйц

Амьдралын шилжилтийн үйл явц

Шилжилт 1: сургууль/боловсрол ↔ мэргэжил
эзэмшин-/их дээд сургуулийн боловсрол олох

Шилжилт 2: Мэргэжил/ИДС ↔ Ажил, хөдөлмөр

Шилжилт 3: Ажил, хөдөлмөр ↔ Ажил,
хөдөлмөр/дахин суралцах, мэргэжил дээшлүүлэх

Чанартай, зөв мэдээлэл нь сайн шийдвэрт хүргэдэг.

Зөв ажил – зөв инерги - эерэг үр дүн, эерэг эдийн засгийг бүрэлдүүлнэ!

→ **VIZ буюу АМТ:**

Өөрөө өөртөө үйлчлэх мэдээллийн түгээлт, бүрдүүлэлт болон зөвлөгөө, үйлчилгээнд тулгуурлана.

BIZ буюу Ажил мэргэжлийн мэдээллийн төв

ХБНГУ-ын 156 газар, нутагт байршиж, үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Энд өөрөө өөртөө үйлчлэх болон зөвлөгөө, мэдээллээр нэг дороос хангагдах боломжтой. Мэргэжил, мэргэшүүлэх сургалт, ажил, хөдөлмөр-ийн талаарх бүхий л мэдээллүүдийн бааз байршина.

BIZ-Ажилтнууд нь зөвлөх үйлчилгээ явуулахаас гадна дараах үйлчилгээнүүдийг явуулдаг.

Тоног төхөөрөмж, техник материалаар хангах:

— **Цахим онлайн үйлчилгээ буюу мэдээллийн нэгдсэн баазаас **МЭДЭЭЛЭХ****

Ажил, мэргэжлийн тухай ерөнхий мэдээлэл, контент, кино, сургууль болон мэргэшлүүдийн мэдээлэл, суралцах нөхцөл боломж, цагийн болон богино хугацааны ажил, их дээд сургуулийн бүхий л мэдээлэл мөн мэргэшүүлэх сургалтууд, практикын тухай гэх мэт

— **Хөдөлмөрийн агентураас эрхлэн гаргадаг хэвлэлүүдтэй танилцах**

— **Өргөдөл хүсэлт гаргах, сурах, дадлагажих, сэтгэл зүйн дэмжлэг авах**

— **Хөдөлгөөнт АМТ**

— **Илүү дэлгэрэнгүй мэдээллийг : www.arbeitsagentur.de**

**Berufs
Informations
Zentrum**

Цахим мэдээллийн сүлжээ

Мэргэжил ба сургууль

Ажил болон мэргэжил

Өргөдөл, хүсэлт гаргах,
ярилцлаганд бэлтгэх

Гадаадад суралцах, ажиллаж
хөдөлмөрлөх

АМТ-ЫН ТОГТСОН ХӨТӨЛБӨРҮҮД

- **МЭДЭЭЛЭЛ, ЗӨВЛӨГӨӨ ӨГӨХ ИТГЭЛҮҮД:**

АМТ-ын мэдээллийн зөвлөгөө, чиглүүлэх хөтөлбөрүүдийн танилцуулга, эрх зүйн зөвлөмж, хөдөлмөрийн хуулин дахь зохицуулалтууд, эдийн засаг санхүүгийн сэдвүүд, тэтгэлэгт хөтөлбөрүүд, бусад шаардлагатай мэдээллүүдийг хүргэх г.м...

- **САЛБАРЫН ИЛТГЭЛҮҮД:**

Мэргэжил, мэргэшил, хөдөлмөрт бэлтгэх, практик хийх, факултет сонголт, гадаадад суралцах г.м ...

- **Workshops**

АМЧБО, өргөдөл хүсэлт гаргах, ярилцлаганд орох бэлтгэл, бичиг баримт бүрдүүлэх г.м ...

ХБНГУ-ын АМТ-ын дүр зураг

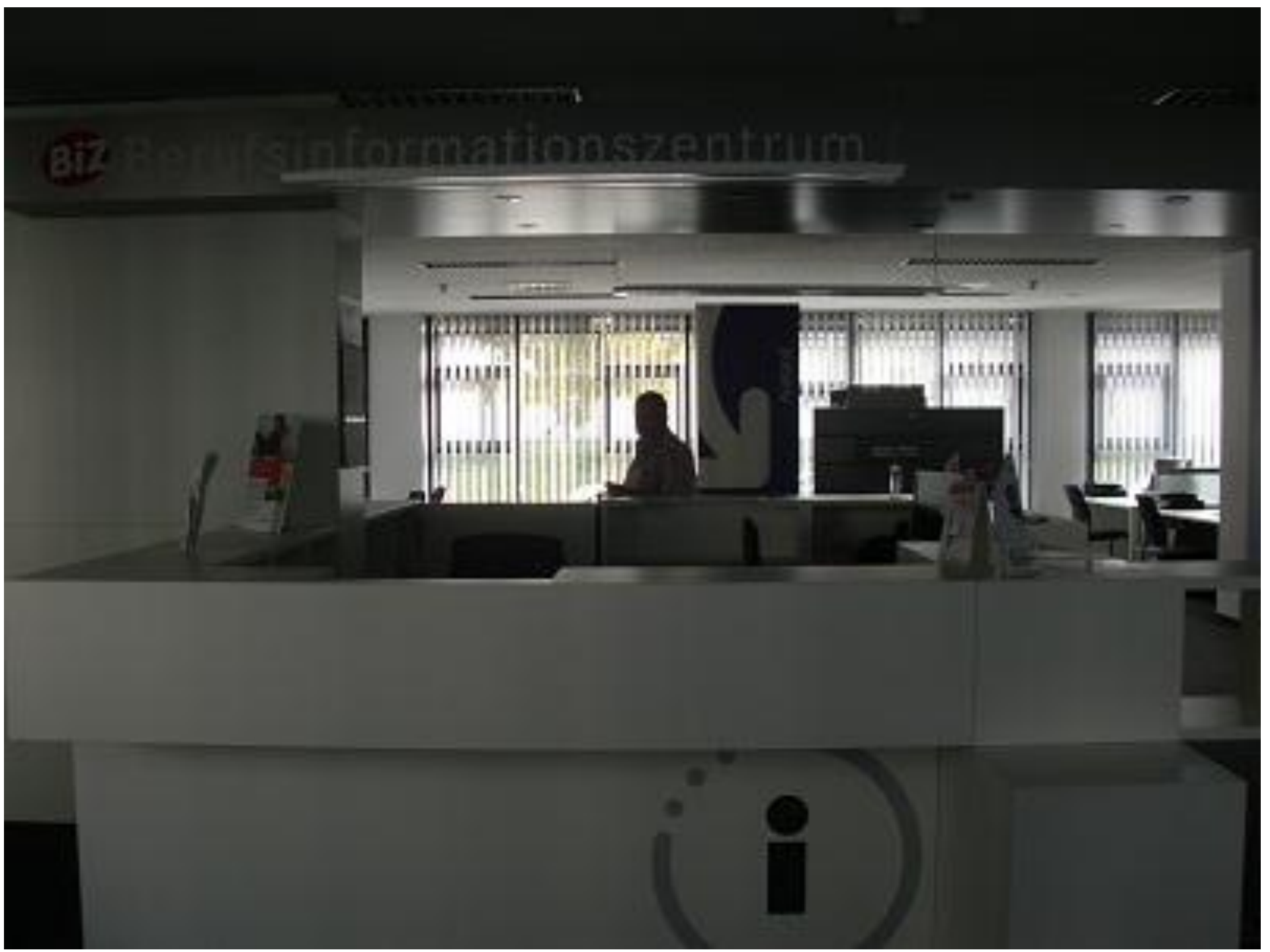

Ausland

Artikel und Text

BIZ Business Informationszentrum

<http://www.arbeitsagentur.de/web/content/DE/BuergerinnenUndBuerger/ArbeitundBeruf/Berufswahl/Berufsinformationszentren/index.htm> (3:21min)

Willkommen im BiZ -
Einführungsfilm zum Berufsinformationszentrum

Bundesagentur für Arbeit

Berufs
Informations
Zentrum

2. АЖИЛ, МЭРГЭЖЛИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ЖИШИГ ТӨВ

УЛААНБААТАР/ХЭҮСМҮТ

- a) Ерөнхий мэдээлэл
- b) АМТ нээхэд тавигдах шаардлага

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

3. Номын сангийн хэсгээс:

- Ажил мэргэжлийн талаарх ном гарын авлага, брошур гарах материалтай танилцах /Мэдээллийн бааз, гарын авлага, ном, товхимол болон тариах материал зэрэг нь 35 үсгийн дарааллаар, хайж олоход хялбаршуулан номын тавирууд дээр байрлах бөгөөд PPT, PDF хэлбэрээр цахим мэдээллийн санд байрших тул үйлчлүүлэгч бүр хүсэл сонирхол, хэрэгцээ шаардлагадаа тохируулан, хэвлэн авч, хувилан олшруулах зэрэг үнэ төлбөргүй үйлчилгээ авах боломжтой/

Цахим хуудас: www.hudulmur.mn

4. Ганцаарчилсан зөвлөгөөний өрөө хэсгээс:

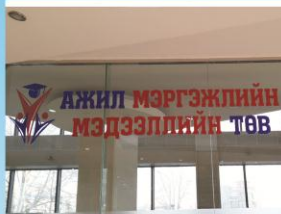
- Ажил мэргэжлийн чиг баримжааны мэргэшсэн зөвлөхөөс мэдээлэл зөвлөгөө авах
- Хувь хүний зан чанарыг тодорхойлох тест, сорилоор өөрийгөө тодорхойлуулах

ХАЯГ: Хөдөлмөр эрхэлтийн үйлчилгээ, судалгаа, мэдээллийн үндэсний төвийн 1 давхар

Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 2-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, Хөдөлмөрийн ордон

Утас: 77121286, 77001331

Цахим хуудас: www.hudulmur.mn

Цахим хуудас: www.hudulmur.mn

МЭНДЧИЛГЭЭ

Германы олон улсын хамтын ажиллагааны нийгэмлэгийн санхүүжилтээр Хөдөлмөр эрхэлтийн үйлчилгээ, судалгаа мэдээллийн үндэсний төвийн дэргэд "Ажил, мэргэжлийн мэдээллийн төв"-ийг 100 шинээр үүсгэн байгуулж, 2016 оны 02 дугаар сарын 04-ний өдрөөс эхлэн үүд хаалгаа нээж байна.

Энэхүү төв нь ЕБС-ийн сургалчид, оюутан залуучууд, ажил хайгч иргэдэд ажил мэргэжлийн талаарх зөвлөгөө мэдээллийг хүргэх, тэдэнд дэмжлэг үзүүлэхэд чиглэсэн сургалт, уулзалт, хэлэлцүүлэг зэрэг үйлчилгээг үзүүлэх юм.

Та бүхнийг Хөдөлмөр эрхэлтийн үйлчилгээ, судалгаа, мэдээллийн үндэсний төвийн дэргэд "Ажил, мэргэжлийн мэдээллийн төв"-д хүрэлцэн ирж үйлчлүүлэхийг урьж байгаагийн зэрэгцээ та бүхэнтэй хамтран ажиллах үүд, хаалга нээлтэй байна.

ЗОРИЛГО:

Хөдөлмөр эрхэлтийн нийтлэг үйлчилгээг түргэн шуурхай, үнэ төлбөргүй, цахим хэлбэрээр хүргэх, иргэдэд ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, мэргэжил сонгох, ажил хайх, ажлын түвшингээ ахиулахад зориулсан зөвлөгөө мэдээлэл өгөх, дэмжлэг тусалцаа үзүүлэх, чиглүүлэх, сургалт, уулзалт, хөдөлмөрийн яармаг, авчлал зэрэг үйлчилгээг үзүүлэхэд чиглэгдэнэ.

Ажил мэргэжлийн мэдээллийн төвийн үйл ажиллагааны зорилт, чиглэл

Ажил, мэргэжлийн мэдээллийн төв нь хөдөлмөрийн зах зээлийн талаарх мэдээллийг хүргэх, ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, ганцаарчилсан болон бүтэлтэй зөвлөгөө өгөх болон цахим хэлбэрээр чадамжийн сорил болгон өөрийн ур чадвар, авьяас билгээ танин мэдэх, тодорхойлох боломжийг бүрдүүлсэн юм. Мөн хөдөлмөрийн салбарын мэргэжилтнүүд мэдээлэл, сургалт, уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, хөдөлмөрийн яармаг, авчлал болон хөдөлмөр эрхэлтийн салбар дахь олон талт, жишиг үйл ажиллагааг тэсрэлтгүй явуулахаар төлөвлөсөн байна.

Төвийн бүтэц, зохион байгуулалт

Төвийн бүтэц нь үйлчлүүлэгчийг хүлээн авах хэсэг, үйлчлүүлэгч өөрөө өөртөө үйлчлэх хэсэг, номын сангийн хэсэг болон ганцаарчилсан зөвлөгөө өгөх өрөө, уулзалт хэлэлцүүлэг, зөвлөгөөн яармаг зохион байгуулах задгай талбай гэсэн хэсгээс бүрдэнэ.

- Үйлчлүүлэгчийг хүлээн авах хэсгээс**
 - Төвийн үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл
 - Төвөөр үйлчлүүлэх заавар, чиглэл
- Үйлчлүүлэгч өөрөө өөртөө үйлчлэх хэсгээс**
 - Мэргэжлийн мэдээллийн нэгдсэн сангаас хөдөлмөрийн зах зээлийн талаарх мэдээлэл
 - Өрөөний мэдээ, ур чадварыг оноонош сорилын тестээр өөрийгөө тодорхойлох
 - Интернэт орчинд мөн даан ажиллаж өөрт хэрэгтэй бичиг баримтыг хэвлэх, илгээх

ЖИШИГ ТӨВ

байхын ач холбогдол

Олон улсын чиг хандлага, хэрэгцээ:

Насан туршийн мэдээлэл/шинжлэх ухаанч буюу бат, найдвартай байх

Үйлчлүүлэгчтэй ажиллах зорилго:

- Өөрийн амьдралаа өөрөө бий болгох чадварыг бий болгох
- Мэргэжлийн/ажлын байрны амжилт, дэвшилт авчрахад туслах, мэджих
- Мэргэжилдээ мэргэших, үүнийхээ үр ачаар чинээлэг амьдрах зөвлөгөө, мэдээллийг өгөх

Нийгмийн зорилго:

- Нийгэм, соёлын өөрчлөлтийг бий болгох, жнь нүүдлээс-суурьшмал нийгэмрүү шилжих үед
- Зоритот бүлгүүдэд чиглэсэн хөдөлмөрийн зах зээлийн төлөвлөлтийг бий болгох

Жишиг байхын зорилго:

- Үлгэр жишээ, дуурайл байх: Бусад газруудад, хэлтсүүдийн дэргэд болон томоохон АО-ын дэргэд АМТ бий болоход нь суурь болох, бэлтгэл жишээ байх

ТӨСЛИЙН ҮНДЭСЛЭЛ:

Улаанбаатар/ХЭҮСМҮТ/-д байгуулагдсан ажил мэргэжлийн мэдээллийн төв нь

төслийн баримт бичгээс авав

- **Ажил хайгчдад зориулсан жишиг төв байна**

... provides vocational/career counseling and mediation services for any citizen at any age and at any life stage (job seeker all ages/all status, children, youth, disabled people, students, people returned from abroad...)

- **Практик сургалтанд зориулагдсан/зөвлөх үйлчилгээнд тулгуурласан**

... serves as learning and practicing option for: Employment Officers, Private Labour Agents, LLL-Center and School Social Workers, Teachers, Students of Career Counseling (starting January 2016 in UB), visiting teams...)

НЭЭЛТ: 2016 ОНЫ 02-Р САРД

Мэдээллийн булан

- Үйлчлүүлэгчийн хүсэлт, хэрэгцээнд үндэслэн, мэдээлэл зөвлөгөөний үйлчилгээ үзүүлнэ.
- Танилцуулга, брошур, хэвлэмэл материал тараах
- Номын сангаас ном олгох, буцаан авах
- Компьютер, хэрэгсэл ашиглах зөвшөөрөл өгөх
- АМТ-ийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих

Цахим судалгаа, эрэлт

Үйлчлүүлэгчид дараах боломжуудыг олгоно.

- Интернетэд холбогдсон компьютер
- Сонирхол болон ур чадварыг шалгах тест
- Цахимаар ажил хайх
- CV бөглөх, анкетаа принтерлэж авах
- Ажил мэргэжлийн талаар видео тайлбарыг үзэх
- Ажил мэргэжлийн хичээл, сургалтын видео үзэх
- Цахим дадлага хийх

НОМ, ХЭВЛЭЛ, ГАРЫН АВЛАГААС ЭРЖ ХАЙХ

Энэ хэсэгт ном, гарын авлага байрлана. Мөн уламжлалт арга барилаар шинээ, сандал байрлуулсан байна. Олон төрлийн материалуудаас сонголт хийх боломжтой.

- Хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээ
- Career
- Хүний нөөц
- Жижиг, дунд бизнес
- Сургууль, мэргэжлийн сургууль, их дээд сургууль болон сургалтын байгууллагын талаарх мэдээллүүд
- Өөрийгээ хөгжүүлэх
- Гадаад хэлээ хөгжүүлэх гэм мэт...

ГАНЦААРЧИЛСАН ЗӨВЛӨГӨӨ /ТУСГАЙ ӨРӨӨ/

Ганцаарчилсан зөвлөгөөний өрөөг байгуулах бас боломжтой бөгөөд энэ нь

- Хөдөлмөрийн асуудал
- Мэргэжил сонголт
- Ажил мэргэжлээ төлөвлөх
- Боловсрол
- Ажлын байрын нөхцөл байдал, хууль эрх зүйн тусламж дэмжлэг
- Бусад ажил мэргэжлийн талаарх мэдээлэл

Workshop болон илтгэлүүд/жишээ нь

Хэрвээ Та сургуулиа төгссөн бол Монголд ажлын байраа хэрхэн олох, сонгох вэ?

Мэргэжлийн сургуулиуд, мэргэжлийн холбоодууд – хөдөлмөрийн ажилтнууд – хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих байгууллагууд

ГЭХ МЭТ...

**b) АМТ байгуулахад тавигдах шаардлага
болон хэрэгцээг тодорхойлох**

ШААРДЛАГА 1

Хувийн хүчин чадал болон зөвлөх үйлчилгээний чадавхи

- Хамтран ажиллагсад буюу ажилчдын цаг хугацаа, оролцооны боломж буюу эрх үүргийн зөв хуваарилалт
 - Ажилчдын чадавхи
 - Үйлчилгээний төрөл/үзүүлж чадах үйлчилгээ
 - Чанарын стандартыг бий болгосон эсэх
- → →
- Ажилчдын мэргэжил, мэргэшсэн байдал, цаашид мэргэших боломж, нөхцөл
 - Багийн ажиллагаа/Нөхцөл байдлыг шийдвэрлэх чадвар: хамтдаа суралцах, хамт шийдвэрлэх, хамт өсөн дэвжих

ШААРДЛАГА 2

Төслийн менежмент

Бэлтгэл:

- Ажлын төлөвлөгөө болон хөгжлийн ерөнхий хөтөлбөр/төлөвлөгөө: Цаг хугацаа, агуулга, учир зүй, чанарын дүнэлт
- Төсөв: Бодит нөхцөлд тулгуурласан байх. Жишээлбэл, Мэдээлэл, мэдлэг, Material, ...
- Зохион байгуулалт: Бичиг цаас, дүрэм журам, гэрээ, маягт боловсруулах ...
- Мэдээлэл, контент цуглуулах, бааз үүсгэх, ашиглах арга техник: Сургууль, байгууллагууд, бүлгүүд ...
- Мэдлэгийн менежмент: Агуулга шинэчлэлт, боловсролын мэдлэг, чанарыг нэмэгдүүлэх
- Мэргэжлийн харилцаа: Салбарын ажилчдын хоорондын мэдээллийн сүлжээ, харилцаа, хандлагын арга барил
- Ажил олгогчид, ажлын байрны мэдээлэл (мэдлэг чадвар, боловсрол, ажил хөдөлмөр, ажлын байранд тохирохуйц хүний хүлээлт г.м-ыг тохируулах, матчинг хийх чадвар)
- Мэргэжлийн судалгаа, шинжилгээ хийх
- ...

Гол , өдөр тутмын буюу шуурхай ажил, үүрэг:

- **Ажлын программ, төлөвлөгөө, календарьчилсан байдлаар шуурхай гаргаж, мөрдөх**
- Админ хийх, оролцох зохион байгуулах, бичиг баримт хөтлөх боловсруулах, хөгжүүлэх, уламжлалт
- Бүртгэлийн менежмент буюу байгууллагуудтай холбоо тогтоох, хариулах, батжуулах, баримтжуулах г.м
- Бичиг баримт, мэдээллийн бааз, бүрдүүлэх, ашиглах, хэрэглэх: шинэчлэх, шалгах
- Хөтөлбөржүүлэх, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, хөтөлбөр бий болгох, сэдэх, санаачлах
- Салбарын ажил, үйлчилгээний уялдаа, хамтын холбоог сайжруулах ...
- ...

Мэдлэг болон мэдээллийн солилцоо, түгээлт – хажуу дэргэдээсээ/бие биеэсээ суралцах, байнга дэвших !!!

ШААРДЛАГА 3:

Хамтран ажиллах байгууллагууд, сүлжээ

NESRIC Career Guidance –
ХЭҮСМҮТ-ийн АМЧБОХ

NESRIC IT - ХЭҮСМҮТ-ийн МТХ

NGO

Үйлчлүүлэгч

Хөдөлмөрийн хэлтсүүд: АМЧБОУ-ний зөвлөхүүд

ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГУУД

Сургуулиуд

ЗОРИЛТОТ БҮЛГҮҮД

Мэргэжлийн сургуулиуд

АЖИЛ ОЛГОГЧИД

БОЛОВСРОЛЫН
БАЙГУУЛЛАГУУД

Харилцан, хамтын
ажиллагаатай байх гадаад
байгууллагууд

ТАНХИМУУД

ИХ ДЭЭД СУРГУУЛИУД

БОЛОВСРОЛЫН БОЛОН
ХӨДӨЛМӨРИЙН ДЭЭД
ШАТНЫ
БАЙГУУЛЛАГА/ЯАМ

ШААРДЛАГА 4

Мэдээллийн баазын ангилал

Холбоо тогтоох, хаяг:

- Үйлчлүүлэх хүрээг тодорхойлох (сургууль, нийгмийн ажилтны хаяг г.м)
- Ажиллах зорилго (зорилтот бүлэг)
- Ажил олгогч (ажлын байрны онцлог, боломж)
- Судалгаа, шинжилгээ (илтгэл, WS)...

Мэдлэг/Боловсрол-мэдээлэл:

Сургалтын хөтөлбөрөөр (мэргэжлийн, их дээд, мэргэшүүлэх, түр хугацааны, гэрчилгээ олгох гэх мэт)

Ажлын байрны (мэдээллийн программ-LMIS)

Хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгааны

Туслалцаа, дэмжлэг үзүүлэх боломжтой (төрөөс гаргасан хөтөлбөр, төлөвлөгөө, төсөл, стипенд, хөнгөлөлт, урамшуулал г.м)...

ШААРДЛАГА 5

Үйлчилгээний хүрээ, үйл ажиллагааны боломж, хөтөлбөр

- **Ерөнхий мэдээлэл**

АМТ-үйл ажиллагаа тодорхой байх, түүнийгээ мэдээлэх брошур, тараах материал

- **Material**

Checklist-хяналтын хуудас, мэдээллийн брошур, хэвлэмэл материалууд/гарын авлага г.м зорилтот бүлгүүдэд зориулсан эсхүл үйлчилгээний хүрээнд тохируулсан г.м байна

- **Өөрсдийн онцлогийг харуулсан Worksh-хөтөлбөр:**

1) Сурагчдад чиглэсэн АМЧБОУ, 2) зорилтот бүлгүүдэд зориулсан контентийг бий болгох, сорил тестүд,

2) Хяналтын хуудас, Operager-мэдээлэл

Ярилцлаганд бэлтгэх, ажлын байрны талаарх мэдээлэл, өргөдөл, хүсэлт гаргах загвар г.м...

- **Өөрийн болгож, ашиглах эзэмших чадвар**

Юу чухал, юу шаардлагатай, аль нь хэрэгцээтэй, хэд хэрэгцээтэй вэ, хэрхэн хэрэглэх вэ Чанар!

Хэрэглэх, ашиглах шаардлага, боломжуудыг тодорхойл!

АЖЛЫН АМЖИЛТ ХҮСЭЕ.

Асуух зүйл байвал бидэнтэй холбогдоно уу.

uchral1982@yahoo.de

III. АМТ-ВИДЕО, ТАНИЛЦУУЛГА

IV. АМТ-ТЭЙ ТАНИЛЦАХ